

2022/2023

Hajdúböszörményi Bocskai István Általános Iskola
031054

Az osztályozó vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

ÉNEK-ZENE

1. évfolyam:

- 10 népdalt és gyermekdalt elő tudnak adni emlékezetből.
- Csoportosan bátran énekelnek. Részt vesznek a játékokban és feladatokban.
- A 2/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.
- Ritmusgyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is
- Képesek csendben, társaikkal együtt a zenét hallgatni.

2. évfolyam:

- 20 népdalt és gyermekdalt elő tudnak adni emlékezetből.
- Csoportosan bátran énekelnek.
- Részt vesznek a generatív (alkotó) játékokban és feladatokban. 2/4 és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.
- Ritmusgyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is.
- Dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és tanári segítséggel szolmizálva éneklük.
- Képesek csendben, társaikkal együtt a zenét hallgatni.

3. évfolyam:

- A tanulók 15 dalt el tudnak énekelni emlékezetből több versszakkal, csoportosan.
- Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban.
- A 2/4 és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.
- A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmus gyakorlatot pontosan, folyamatosan szólaltatják meg csoportosan és egyénileg is.
- Dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és hangjegyről szolmizálják tanári segítséggel.
- Figyelmesen hallgatják az életkori sajátosságaiknak megfelelő zenei részleteket.

4. évfolyam:

- A tanulók 25 dalt (20 népzenei és 5 műzenei szemelvény) el tudnak énekelni emlékezetből több versszakkal, csoportosan.
- Kreatívan részt vesznek a generatív játékokban és feladatokban.
- A 3/4-es és 4/4-es metrumot helyesen hangsúlyozzák.
- A megismert ritmikai elemeket tartalmazó ritmus gyakorlatot pontosan, folyamatosan szóltatják meg csoportosan és egyénileg is.
- Dallamfordulatokat kézjelről, betűkottáról és hangjegyről szolmizálják tanári segítséggel.
- Figyelmesen hallgatják az életkori sajátosságaiknak megfelelő zenei részleteket.

5. évfolyam:

- Az énekes anyagból 10 dalt (5 magyar népdal, 1 gregorián ének, 2 katonadal 1848–49-ből, 2 kánon) és zenei szemelvényt emlékezetből énekelnek stílusosan és kifejezően csoportban és egyénileg is. Törekvés a többszólamú éneklésre.
- A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlődött érzetük, metrum-, ritmus-, formaérzékük és dallami készségük.
- A tanult zenei elemeket felismerik. Előkészítés után a tanult zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvasnak.
- Képesek egy-egy zenemű tartalmát közvetítő kifejezőeszközöket, megoldásokat felismerni és megnevezni. (tempó, karakter, dallam, hangszín, dinamika, formai megoldások).
- A többször meghallgatott zeneműveket felismerik hallás után. A zenehallgatásra ajánlott, többféle stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneművek egy részét (min. 5 alkotás) megismerték.

6. évfolyam:

- Az énekes anyagból 10 dalt (5 magyar népdal, 3 történeti ének, 2 műdal) és zenei szemelvényt emlékezetből énekelnek stílusosan és kifejezően csoportban és egyénileg is.
- Törekvés a többszólamú éneklésre. A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlődött érzetük, metrum-, ritmus-, formaérzékük és dallami készségük.
- A tanult zenei elemeket felismerik. Előkészítés után a tanult zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvasnak.
- Képesek egy-egy zenemű tartalmát közvetítő kifejezőeszközöket, megoldásokat felismerni és megnevezni. (tempó, karakter, dallam, hangszín, dinamika, formai megoldások).
- A többször meghallgatott zeneműveket felismerik hallás után. A zenehallgatásra ajánlott, többféle stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneművek egy részét (min. 10 alkotás) megismerték.

7. évfolyam:

- Az énekes anyagból 15 dalt (8 magyar dal: népdal, népies dal, népies műdal; 4 műdal; 1 többszólamú ének; 2 zenemű főtémája) és zenei szemelvényt emlékezetből énekelnek kifejezően csoportban.
- A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlődött a ritmusérzékük, dallami készségeik, többszólamú és harmonikus hallásuk, formaérzékük.
- Az új zenei elemeket felismerik kottaképről. Előkészítést követően a megismert zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvassák.
- Képesek egy-egy zenemű adekvát befogadására annak adott funkciójához, stílusához, műfajához mérten.
- A zenehallgatásra ajánlott, stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneműveket (min. 10 alkotás) megismerték, a halott műveket jellemző részleteik alapján felismerik.

8. évfolyam:

- Az énekes anyagból 15 szemelvényt (8 magyar népdal, 4 történeti ének, 1 műdal, 2 XX. századi zenemű főtémája) emlékezetből énekelnek kifejezően csoportban.
- A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlődött a ritmusérzékük, dallami készségeik, többszólamú és harmonikus hallásuk, formaérzékük.
- Az új zenei elemeket felismerik kottaképről. Előkészítést követően a megismert zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvassák.
- Képesek egy-egy zenemű adekvát befogadására annak adott funkciójához, stílusához, műfajához mérten.
- A zenehallgatásra ajánlott, stílusból, zenei korszakból kiválasztott zeneműveket (min. 10 alkotás) megismerték, a halott műveket jellemző részleteik alapján felismerik.

ETIKA/HIT-ÉS ERKÖLCSTAN

1. évfolyam:

- A tanuló életkorának megfelelő reális képpel rendelkezik saját külső tulajdonságairól, tisztában van legfontosabb személyi adataival.
- A beszélgetés során betartja az udvarias társalgás elemi szabályait.
- Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.
- Tisztában van vele, hogy más gyerekek sokszor egészen más körülmények között élnek, mint ő.
- Meg tudja különböztetni egymástól a valóságos és a virtuális világot.

2. évfolyam:

- A tanuló életkorának megfelelő reális képpel rendelkezik saját külső tulajdonságairól, tisztában van legfontosabb személyi adataival.
- Képes érzelmi töltéssel viszonyulni környezetéhez és a körülötte élő emberekhez.
- A beszélgetés során betartja az udvarias társalgás elemi szabályait.
- Törekszik rá, hogy érzelmeit a közösség számára elfogadható formában nyilvánítsa ki.
- Tisztában van vele és érzelmileg is képes felfogni azt a tényt, hogy más gyerekek sokszor egészen más körülmények között élnek, mint ő.
- Meg tudja különböztetni egymástól a valóságos és a virtuális világot.

3. évfolyam:

- A tanulónak életkorának megfelelő szinten reális képe van saját külső és belső tulajdonságairól.
- Oda tud figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait, be tud kapcsolódni csoportos beszélgetésbe.
- Érti és elfogadja, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik.
- Érti, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, kész a megértett szabályok betartására.
- Képes jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi nézőpontból értékelni.

4. évfolyam:

- A tanulónak életkorának megfelelő szinten reális képe van saját külső és belső tulajdonságairól, és készetést érez arra, hogy fejlessze önmagát.
- Oda tud figyelni másokra, szavakkal is ki tudja fejezni érzéseit és gondolatait, be tud kapcsolódni csoportos beszélgetésbe.
- Érti és elfogadja, hogy az emberek sokfélék és sokfélék a szokásaik, a hagyományaik is; kész arra, hogy ezt a tényt tiszteletben tartsa.
- Érti, hogy mi a jelentősége a szabályoknak a közösségek életében, kész a megértett szabályok betartására, részt tud venni szabályok kialakításában.
- Képes jelenségeket, eseményeket és helyzeteket erkölcsi nézőpontból értékelni.

5. évfolyam:

- Életkorának megfelelő szinten legyen képes különböző forrásokból ismeretek összegyűjtésére.
- Tudja mit jelent a mondás:”ép testben, ép lélek”
- Érezzen együtt a beteg és a fogyatékkal élő emberekkel és segítse őket.
- Képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására.
- Legyen képes olyan kommunikációs technikák elsajátítására, amelyek segíthetnek a barátság ápolásában.
- Érezze a közösséghez való tartozás fontosságát.
- Képes átlátni és elfogadni a közösségi normákat
- Legyen tisztában az egyéni és közösségi értékekkel, az alapvető illemszabályokkal.
- Legyen képes erkölcsi értékeket felismerni, tudjon különbséget tenni pl. jó és rossz között.

6. évfolyam:

- Tudja, hogy az egészség megőrzése mindennél fontosabb.
- Tudatában van annak, hogy az emberek sokfélék, és elfogadja a testi és lelki sokszínűséget, valamint az etnikai és kulturális különbségeket.
- Gondolkodik rajta, hogy mit tekint értéknek.
- Nyitottan fogadja a sajátjától eltérő véleményeket, szokásokat és kulturális, illetve vallási hagyományokat.
- Megbecsüli a neki nyújtott segítséget.
- Törekszik rá, hogy életvitelével minél kevésbé károsítsa a természetet.
- Nyitott a modern technika vívmányaira.
- Tudja, hogy a világ vallásai közül melyek vannak jelen a lakóhelyünkön és Magyarországon?

7. évfolyam:

- A tanuló megérti, hogy veleszületett képességei alkalmassá teszik a tanulásra, mások megértésre és önmaga vizsgálatára.
- Életkorának megfelelő szinten ismeri és elfogadja önmagát.
- Képes megfogalmazni, hogy mi okoz neki örömet, illetve rossz érzést.
- Érti, hogy az emberek viselkedését.
- Képes erkölcsi szempontok szerint mérlegelni különféle cselekedeteket. Képes ellenállni a csoportnyomásnak
- Tisztában van vele, hogy baráti- és párkapcsolataiban felelősséggel tartozik a társaiért.
- Ismerje fel, hogy ő is a közösség tagja. Maga is alakítója lesz a közösségi szabályoknak.

8. évfolyam:

- Képes legyen elfogadni a társadalmi normákat, s tartsa be azokat.
- Ismerje a világvallásokat!
- Nyitott más kultúrák értékeinek megismerésére és befogadására.

- Tisztában van a függőséget okozó szokások súlyos következményeivel.
- Tudja, hogy ugyanazt a dolgot különböző emberek eltérő módon ítélik meg.
- Van elképzelése saját jövőjéről, és tisztában van vele, hogy céljai eléréséért erőfeszítéseket kell tennie

KÖRNYEZETISMERET

3. évfolyam:

A tanuló

- ismeri és alkalmazza az egészséges életmód alapvető elemeit az egészségmegőrzés érdekében;
- képes a hosszúság és az idő mérésére;
- képes megfigyelések végzésére a természetben;
- képes az élőlények csoportosítására tetszőleges és adott szempontsor szerint;
- képes egy természetes életközösséget bemutatni;
- képes információkeresésre.

4. évfolyam:

A tanuló

- ismeri és alkalmazza az egészséges életmód alapvető elemeit az egészségmegőrzés érdekében;
- felelősen viselkedik segítségnyújtást igénylő helyzetekben;
- képes a hosszúság és az idő mérésére becslésére;
- képes megfigyelések végzésére a természetben;
- értelmezi a hagyományok szerepét;
- képes az élőlények csoportosítására tetszőleges és adott szempontsor szerint;
- képes egy természetes életközösséget bemutatni;
- képes Magyarország elhelyezésére a földrajzi térben, ismeri néhány fő kulturális és természeti értékét;
- képes információkeresésre.

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

1. évfolyam:

- Értse meg az egyszerű magyarázatokat, utasításokat és társai közléseit.
- Ismerje az írott és nyomtatott betűket, rendelkezzen megfelelő szókinccsel.
- Ismert és begyakorolt szöveget folyamatosságra, pontosságra törekvően olvasson fel.
- Tanítója segítségével emelje ki az olvasottak lényegét.
- Írása legyen rendezett, pontos.
- Szöveghűen mondja el a memoritereket.

2. évfolyam:

- Ismerje az írott és nyomtatott betűket, rendelkezzen megfelelő szókinccsel.
- Ismert és begyakorolt szöveget folyamatosságra, pontosságra törekvően olvasson fel.
- Tanítója segítségével emelje ki az olvasottak lényegét.
- Írása legyen rendezett, pontos.
- Ismerje fel és nevezze meg a tanult nyelvtani fogalmakat, szükség szerint idézze fel és alkalmazza a helyesírási szabályokat a begyakorolt szókészlet szavaiban.
- Jelölje helyesen a *j* hangot 20-30 begyakorolt szóban. Helyesen válassza el az egyszerű szavakat.
- Helyesen válassza el az egyszerű szavakat.
- Szöveghűen mondja el a memoritereket.

3. évfolyam:

- A tanuló értelmesen és érthetően fejezze ki a gondolatait.
- Használja a mindennapi érintkezésben az udvarias nyelvi fordulatokat.
- Felkészülés után folyamatosan, érthetően olvasson fel ismert szöveget.
- Életkorának megfelelő szöveget értsen meg néma olvasás útján.
- Adott vagy választott témáról 8–10 mondatos elbeszélő fogalmazást készítsen a tanult fogalmazási ismeretek alkalmazásával.
- Biztonsággal ismerje fel a tanult szófajokat, és nevezze meg azokat szövegben is.
- A begyakorolt szókészlet körében helyesen alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat. Írásbeli munkái rendezettek, olvashatóak legyenek.

4. évfolyam:

- A tanuló értelmesen és érthetően fejezze ki a gondolatait.
- Használja a mindennapi érintkezésben az udvarias nyelvi fordulatokat.
- Felkészülés után folyamatosan, érthetően olvasson fel ismert szöveget.
- Életkorának megfelelő szöveget értsen meg néma olvasás útján.
- Adott vagy választott témáról 8–10 mondatos fogalmazást készítsen a tanult fogalmazási ismeretek alkalmazásával.
- Biztonsággal ismerje fel a tanult szófajokat, és nevezze meg azokat szövegben is.
- A begyakorolt szókészlet körében helyesen alkalmazza a tanult helyesírási szabályokat.
- Írásbeli munkái rendezettek, olvashatóak legyenek.

5. évfolyam:

- Magánhangzó és mássalhangzó felismerése, jellemzőik
- A szó szerkezete, néhány szólás magyarázata, szóbeli szövegek alkotása
- Az alapvető helyesírási szabályok (kiejtés elve, szóelemzés eleve, hagyomány elve, egyszerűsítés) megismerése főleg a hangtani és szófajtani ismeretek elsajátításához kapcsolódóan. Hangalak és jelentés kapcsolata a szavakban: többjelentésű szó, rokon- és ellentétes jelentés; hangutánzó szó
- 1. Petőfi Sándor: János vitéz-memoriter és elemzés, cselekmény
- 2. Molnár Ferenc: A Pál utcai fiúk-a regény fogalma, szerkezete, szereplők jellemzése, néhány szókép felismerése (hasonlat, megszemélyesítés, metafora)
- 3. Arany János: Családi kör-memoriter
- 4. Petőfi Sándor egy versének elemzése (pl. Egy estém otthon)
- 5. Egy-két népdal –memoriter
- 6. Mesetípusok

6. évfolyam:

- Alapvető szófajok felismerése
- Helyesírás: alapvető szófajok helyesírása (köznevek és tulajdonnevek, képzett szavak, számnevek helyesírása) Mindennapi kommunikációs szituációk különféle helyzetekben történő gyakorlása: kapcsolatfelvétel, kérdés, kérés, beszélgetés
- 1. Arany János: Toldi-a mű elemzése, szerkezete, szereplők kapcsolatrendszere, cselekménye, memoriter
- 2. Gárdonyi Géza: Egri csillagok-a történelmi regény, cselekmény, memoriter (eskü szövege)
- 3. Arany János: A walesi bárdok-cselekményének ismertetése, a ballada, memoriter
- 4. Magyar monda- pl. Arany János: Rege a ...

7. évfolyam:

- Egyszerű mondat elemzése-alárendelő, mellérendelő szószerkezetek
- Az egyszerű mondat szerkezeti rajza (ágrajz, ábra), mondatfajta, kijelentő, kérdő, felszólító, felkiáltó, óhajtó mondat
- Helyesírás: Az írásjelek, a szöveg központozásának legfontosabb szabályai.
- 1. Kölcsey Ferenc –Himnusz –elemzése, memoriter
- 2. Vörösmarty Mihály: Szózat–elemzése, memoriter
- 3. Mikszáth Kálmán regényének elemzése- szereplők jellemzése, kapcsolatrendszere
- 4. Néhány gyakori alakzat (ismétlés, párhuzam ellentét, fokozás, megszólítás) felismerése
- 5. Petőfi-vers elemzése (pl.: Nemzeti dal)

8. évfolyam:

- Az összetett mondat: alárendelés, mellérendelés-a tagmondatok közötti viszony fajtái
- Helyesírás: a központosítás szabályai, összetett szavak helyesírásának alapvető szabályainak megismerése, alkalmazása.

- 1. A Nyugat néhány költője (Ady Endre, Babits Mihály, Kosztolányi Dezső, Juhász Gyula, Tóth Árpád)
- 2. József Attila néhány versének elemzése, memoriter
- 3. Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig regényének elemzése
- 4. Néhány alapvető meghatározás megfogalmazása (novella, lírai én, szimbólum, tragédia, komédia, dialógus)
- 5. Képes beszámoló, prezentáció készítése
- 6. Radnóti Miklós: Nem tudhatom c. versének elemzése

MATEMATIKA

1. évfolyam:

- Halmazok összehasonlítása az elemek száma szerint.
- Több, kevesebb, ugyanynyi fogalmának helyes használata.
- Számok írása, olvasása (20-as számkör).
- Tájékozódási képesség, irányok ismerete.
- A test és a síkidom megkülönböztetése.
- Számok helye a számegyenesen.
- Számszomszédok értéke.
- Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása (20-as számkör).
- Matematikai jelek: +, -, =, <, > ismerete, használata.
- Összeadás, kivonás szóban és írásban (20-as számkör).
- Egyszerű szöveges feladat (nem önálló olvasás alapján) értelmezése, megjelenítése rajz segítségével.
- A test és a síkidom megkülönböztetése.
- Tájékozódási képesség, irányok ismerete.

2. évfolyam:

- Halmazok összehasonlítása az elemek száma szerint.
- Állítások igazságtartalmának eldöntése.
- Közös tulajdonság felismerése, megnevezése.
- Több, kevesebb, ugyanynyi fogalmának helyes használata.
- Számok írása, olvasása (100-as számkör).
- Helyi érték fogalma.
- Római számok írása, olvasása (I, V, X).
- Számok helye a számegyenesen.
- Számszomszédok értéke.
- Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása.
- Matematikai jelek: +, -, •, :, =, <, >, ( )
- Összeadás, kivonás, szorzás, osztás szóban és írásban.
- Szorzótábla ismerete a száz-as számkörben.
- Szöveges feladat értelmezése, megjelenítése rajz segítségével.
- Páros és páratlan számok megkülönböztetése.
- Egyjegyű és kétjegyű számok megkülönböztetése.
- Adott szabályú növekvő és csökkenő számsorozatok folytatása.
- Vonalak (egyenes, görbe) ismerete.
- A test és a síkidom megkülönböztetése.
- Tájékozódási képesség, irányok ismerete.

3. évfolyam:

- Adott tulajdonságú elemek halmazba rendezése.
- Számok írása, olvasása (2000-es számkör).
- Természetes számok nagyság szerinti összehasonlítása a 2000-es számkörben.
- Fejben számolás száz-as számkörben.
- A szorzótábla biztos ismerete 100-as számkörben.
- Műveleti sorrend ismerete, alkalmazása.
- Háromjegyű számok összeadása, kivonása, szorzás, osztás egyjegyű számmal írásban
- A szabvány mértékegységek: mm, km, ml, hl, g, t, másodperc.
- Háromszög, négyzet, téglalap, sokszög létrehozása egyszerű módszerekkel, felismerésük, jellemzőik.
- A test és a síkidom közötti különbség megértése.
- Növekvő és csökkenő számsorozatok felismerése, készítése.
- Összefüggések keresése az egyszerű sorozatok elemei között.
- Tapasztalati adatok lejegyzése, táblázatba rendezése.
- Táblázat adatainak értelmezése.
- Annak eldöntése, hogy egy elem beletartozik-e egy adott halmazba.

4. évfolyam:

- Egyenesek kölcsönös helyzetének felismerése: metsző és párhuzamos egyenesek.
- A szabvány mértékegységek: mm, km, ml, cl, hl, g, t, másodperc.
- Átváltások szomszédos mértékegységek között.
- Hosszúság, távolság és idő mérése (egyszerű gyakorlati példák).
- Háromszög, négyzet, téglalap, sokszög létrehozása egyszerű módszerekkel, felismerésük, jellemzőik.
- A test és a síkidom közötti különbség megértése.
- Kocka, téglatest, felismerése, létrehozása, jellemzői.
- Szabályfelismerés, szabálykövetés.
- Növekvő és csökkenő számsorozatok felismerése, készítése.
- A szabály megfogalmazása egyszerű formában, a hiányzó elemek pótlása.
- Tanári segítséggel az életkorának megfelelő oktatási célú programok használata.
- Tapasztalati adatok lejegyzése, táblázatba rendezése.
- Táblázat adatainak értelmezése.
- Adatgyűjtés, adatok lejegyzése, diagram leolvasása.

5. évfolyam:

- Néhány elem kiválasztása adott szempont szerint.
- Néhány elem sorba rendezése különféle módszerekkel.
- Állítások igazságának eldöntésére, igaz és hamis állítások megfogalmazása.
- Racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen.
- Ellentett, abszolút érték felírása.
- Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszerű esetekben.
- Két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete, alkalmazása. Zárójelek alkalmazása.
- A hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg mértékegységeinek ismerete. Mértékegységek egyszerűbb átváltásai gyakorlati feladatokban.
- Tájékozódás a koordinátarendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.
- Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint.
- Tételek, félegyenes, szakasz, szögtartomány, sík, fogalmának ismerete.
- A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák rajzolása. A körző, vonalzó célszerű használata.
- Téglalap kerületének és területének kiszámítása.
- A téglalast felszínének és térfogatának kiszámítása.

6. évfolyam:

- Halmazba rendezés adott tulajdonság alapján, részhalmaz felírása, felismerése.
- Két véges halmaz közös részének, két véges halmaz uniójának felírása, ábrázolása.
- Néhány elem összes sorrendjének felsorolása.
- A mindennapi életben felmerülő egyszerű arányossági feladatok megoldása következtetéssel, az egyenes arányosság értéke, használata.
- Szöveges feladatok megoldása következtetéssel, (szimbólumok segítségével összefüggések felírása a szöveges feladatok adatai között).
- Becslés, ellenőrzés segítségével a kapott eredmények helyességének megítélése.
- A százalék fogalmának ismerete, a százaléktérték kiszámítása.
- Számok osztóinak, többszöröseinek felírása. Közös osztók, közös többszörösök kiválasztása. Oszthatósági szabályok (2, 3, 5, 9, 10, 100) ismerete, alkalmazása.
- A hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg szabványmértékegységeinek ismerete. Mértékegységek egyszerűbb átváltásai gyakorlati feladatokban. Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása során.
- Elsőfokú egyismeretlenes egyenletek, egyenlőtlenségek megoldása szabadon választott módszerrel.
- Egyszerűbb grafikonok, elemzése.
- Alapszerkesztések: pont és egyenes távolsága, két párhuzamos egyenes távolsága, szakaszfelező merőleges, szögfelező, szögmásolás, merőleges és párhuzamos egyenesek.
- Alakzatok tengelyese tükörképének szerkesztése, tengelyes szimmetria felismerése.
- A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában.
- Téglalap és a deltoid kerületének és területének kiszámítása.
- Egyszerű diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása.

- Néhány szám számtani közepének kiszámítása.
- Valószínűségi játékok, kísérletek során adatok tervszerű gyűjtése, rendezése, ábrázolása.

7. évfolyam:

- Elemek halmazba rendezése több szempont alapján.
- Kombinatorikai feladatok megoldása az összes eset szisztematikus összeszámlálásával.
- Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása. Az eredmény becslése, ellenőrzése, helyes és értelmes kerekítése.
- Mérés, mértékegység használata, átváltás. Egyenes arányosság, fordított arányosság.
- A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során.
- A legnagyobb közös osztó kiválasztása az összes osztóból, a legkisebb pozitív közös többszörös kiválasztása a többszörösök közül.
- Prímszám, összetett szám. Prímtényezős felbontás.
- Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás. Többtagú kifejezés szorzása egytagúval.
- Négyzetre emelés, hatványozás pozitív egész kitevők esetén.
- Elsőfokú egyenletek és egyenlőtlenségek. A matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel. Ellenőrzés. A megoldás ábrázolása számegyenesen.
- Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.
- Az egyenes arányosság grafikonjának felismerése, a lineáris kapcsolatokról tanultak alkalmazása természettudományos feladatokban is.
- Ismeri a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetes négyszögek szimmetriatulajdonságai), tudását alkalmazza a feladatok megoldásában.
- Tengelyes és középpontos tükörkép szerkesztése.
- Háromszögek, speciális négyszögek és a kör kerületének, területének számítása feladatokban.
- A tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb, forgáshenger) térfogatképleteinek ismeretében ki tudja számolni a mindennapjainkban előforduló testek térfogatát, űrmértékét.

8. évfolyam:

- Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása. Az eredmény becslése, ellenőrzése, helyes és értelmes kerekítése.
- Mérés, mértékegység használata, átváltás. Egyenes arányosság, fordított arányosság.
- A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során.
- A legnagyobb közös osztó kiválasztása az összes osztóból, a legkisebb pozitív közös többszörös kiválasztása a többszörösök közül.
- Prímszám, összetett szám. Prímtényezős felbontás.

- Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás. Többtagú kifejezés szorzása egytagúval.
- Négyzetre emelés, négyzetgyökvonás, hatványozás pozitív egész kitevők esetén.
- Grafikonok elemzése a tanult szempontok szerint, grafikonok készítése, grafikonokról adatokat leolvasása. Táblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése, ábrázolása különböző típusú grafikonon.
- Ismeri a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetes négyszögek szimmetriatulajdonságai), tudását alkalmazza a feladatok megoldásában.
- Tengelyes és középpontos tükörkép, eltolt alakzat képének szerkesztése. Kicsinyítés és nagyítás felismerése hétköznapi helyzetekben (szerkesztés nélkül).
- A Pitagorasz-tételt kimondása és alkalmazása számítási feladatokban.
- Háromszögek, speciális négyszögek és a kör kerületének, területének számítása feladatokban.
- A tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb, forgáshenger) térfogatképleteinek ismeretében ki tudja számolni a mindennapjainkban előforduló testek térfogatát, űrmértékét.
- Konkrét feladatok kapcsán a tanuló érti az esély, a valószínűség fogalmát, felismeri a biztos és a lehetetlen eseményt.

– ANGOL NYELV

4. évfolyam:

- A tanuló
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, rövid kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel válaszol;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott egymondatos kérdést vagy állítást pontosan megért;
- hiányos vagy egyszerű mondatban válaszol az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésre, szavakat és egyszerűbb szerkezetű, rövid szövegeket (mondókát, verset, dalt) tanult minta alapján reprodukál;
- észreveszi a magyarul illetve angolul történő olvasás közötti különbségeket;
- felismeri ismert szavak írott alakját, ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatot elolvas;
- észreveszi a magyarul illetve angolul történő írás közötti különbségeket;
- felismeri ismert szavak írott alakját, leír ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat;
- bekapcsolódik írást igénylő játékos nyelvi tevékenységekbe.

5. évfolyam:

Hallott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel kifejezett kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel válaszol;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket megért;
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr.

Beszédképesség

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű mondatban válaszol;
- tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket fogalmaz, kérdéseket tesz fel;
- megértési probléma esetén segítséget kér.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat elolvas;
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokból álló szövegben fontos információt megtalál;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti.

Írásképesség

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat helyesen leír;

- egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz.

6. évfolyam:

Hallott szöveg értése

A tanuló

- utasításokat megért, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megérti.

Beszédképesség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- jórészt tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,
- kérdéseket tesz fel;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- tanult minta alapján egyszerű párbeszédben részt vesz.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegben fontos információt megtalál; j
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megért.

Írásképesség

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlés) létrehoz.

7. évfolyam:

Hallott szöveg értése

A tanuló

- megérti az utasításokat, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűri;

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megért; ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből kikövetkezteti.

Beszédkésztség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,
- kérdéseket tesz fel,
- eseményeket mesél el;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- részt vesz egyszerű párbeszédben,
- beszélgetést kezdeményez, befejez.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti;
- egyszerű, képekkel illusztrált szöveget megért;
- ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti.

Íráskésztség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlés) létrehoz;
- ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő szöveget ír.

8. évfolyam:

Hallott szöveg értése

A tanuló

- megérti az utasításokat, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűri;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megért; ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből kikövetkezteti.

Beszédkésztség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz,
- kérdéseket tesz fel,
- eseményeket mesél el;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- részt vesz egyszerű párbeszédben,
- beszélgetést kezdeményez, befejez.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti;
- egyszerű, képekkel illusztrált szöveget megért;
- ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti.

Íráskészség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír;
  - egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;
  - egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlés) létrehoz;
- ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő szöveget ír.

NÉMET NYELV

4. évfolyam:

A tanuló

- megért ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott egymondatos kérdést;
- egyszerű mondatban válaszol az ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésre;
- felismeri ismert szavak írott alakját;
- ismert nyelvi elemekből álló egymondatos szövegben fontos információt megtalál;
- felismeri ismert szavak írott alakját;
- tudjon beszélni magáról, a családjáról, kérdések alapján nevezzen meg néhány étel-italfajtát és ruhadarabot;
- tudjon németül köszönni és elköszönni;
- tudjon néhány igét ragozni;
- ismerje a mein és dein birtokos névmásokat a hónapok nevét, és a hét napjait.

5. évfolyam:

Hallott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel kifejezett kérést, utasítást megért, arra cselekvéssel válaszol;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket megért;
- ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr.

Beszédkésztség

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű mondatban válaszol;
- tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz, kérdéseket tesz fel;
- megértési probléma esetén segítséget kér.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat elolvas; ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokból *álló* szövegben fontos információt megtalál;
- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti.

Íráskésztség

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szóból álló mondatokat helyesen ír le;
- egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz.

A tanuló 5. évfolyam végén:

- Értse meg a tanár egyszerű utasításait, mondatait, és egyszerű kérdéseit. Ez utóbbiakra tudjon röviden válaszolni.
- Egyszerű mondatokban tudjon beszélni magáról, a családjáról, az otthonáról és napirendjéről. Tudjon megnevezni növényeket és állatokat a ház körül. Tudja röviden elmondani, hogy mit eszik és iszik reggelire, ebédre.
- „Vásárlás” témakörben tudjon kérni néhány alapvető élelmiszert.
- Néhány ruhadarab megnevezésével mondja el, hogy mit hord szívesen.
- Tudja a tantárgyak neveit németül.
- Tanulótársának tudjon feltenni 12-15 kérdést a mindennapi élet témaköreiben.
- Ismert szöveget tudjon érthetően felolvasni.
- Tudjon szavakat és rövidebb mondatokat diktálás után leírni.
- Tudjon megoldani könnyebb tankönyvi feladatokat tanári segítséggel.
- Írásban (is) tudjon egyszerű kérdésekre válaszolni.
- Tudjon ígét ragozni (köztük néhány tőhangváltós ígét is!), és ezeket egyszerű mondatokban használni.

- Ismerjen legalább négy-öt elöljárószót (in, auf, an, vor, neben), és ezeket tudja tárgy- és részes esettel használni. (Tévedés megengedett.)
- Ismerjen néhány fontos óra és idő kifejezést (egész, fél, negyed, háromnegyed).
- Ismerje a können, müssen, wollen módbéli segédigét.
- Ismerje és tudja használni az und és aber kötőszavakat.
- Tudjon kérni és megköszönni valamit.

6. évfolyam:

Hallott szöveg értése

A tanuló

- utasításokat megért, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűr;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megérti.

Beszédkésztség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- jórészt tanult minta alapján egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz;
- kérdéseket tesz fel;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- tanult minta alapján egyszerű párbeszédben részt vesz.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti.

Íráskésztség

A tanuló

- ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokat helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket tanult minta alapján írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlés) létrehoz.

A tanuló 6. évfolyam végén:

- Értse meg tanára beszédének a lényegét, valamint tanára és tanulótársai egyszerűbb kérdéseit. Ez utóbbiakra tudjon egy-egy szóval, vagy rövid mondatokkal reagálni.
- A tankönyv leckéihez feltett kérdésekre tudjon egyszerű mondatokkal válaszolni.
- Kazettáról hallott rövid szövegből értsen meg egyszerű információkat.

- Néhány mindennapi egyszerű beszédhelyzetben tudjon információt kérni (pl.: Wo ist der Bahnhof?, Wo finde ich eine Kaufhalle?)
- ✓ Családi élet, házimunka
- ✓ Otthonunk
- ✓ Természeti környezetünk
- ✓ Iskola
- ✓ Étkezés
- ✓ Szabadidő, szórakozás
- Ismerjen egy-két rövidebb verset, néhány mondókát.
- Tanulja meg az über, unter és a mit elöljárószavakat is.
- Tudjon néhány földrajzi nevet németül.
- Az időbeli viszonyoknál a „perc” egyszerűbb kifejezéseit tudja használni (pl.: Es ist 8 Uhr 10 Minuten.).
- Ismerje a hét napjait az am elöljárószóval.
- Tanulja meg a leggyakrabban használt igék Perfekt alakját.
- Tudja ragozni jelen időben a mögen és wollen módbeli segédigéket, és a wissen igét.
- Tanulja meg az összes birtokos névmást, és a személyes névmások tárgyeseteit.
- Tudja használni a denn, deshalb és sondern kötőszavakat.
- Ismert szavakból álló olvasott szöveget tudjon megérteni.
- Néhány könnyebb nyelvtani és kommunikatív gyakorlatot tudjon írásban megoldani.
- Néhány mondatban tudjon írni magáról, a családjáról és a napirendjéről.
- Tudjon részt venni páros és csoportmunkában.

7. évfolyam:

Hallott szöveg értése

A tanuló

- megérti az utasításokat, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szövegből fontos információt kiszűri;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel, egyszerű mondatokban megfogalmazott szöveg lényegét megérti; ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből kikövetkezteti.

Beszédkésztség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz;
- kérdéseket tesz fel;
- eseményeket mesél el;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- részt vesz egyszerű párbeszédben;
- beszélgetést kezdeményez, befejez.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget elolvas;

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, egyszerű mondatokból álló szöveg lényegét megérti;
- egyszerű, képekkel illusztrált szöveget megért;
- ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti.

Íráskészség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;
- egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlés) létrehoz;
- ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő szöveget ír.

A tanuló 7. évfolyam végén:

- Mindennapi beszédhelyzetekben tudja kifejezni magát, tudjon egyszerű információt kérni és adni. Tudja érzelmeit egyszerűen kifejezni.
- Kazettáról hallott rövid szövegekből értse meg fontos információkat.
- A kerettanterv javasolt témakörei közül tudjon röviden beszélni a következő témákról:
  - ✓ Saját maga, család, rokonok, barátok
  - ✓ Lakás
  - ✓ Szűkebb és tágabb környezetünk
  - ✓ Étkezés
  - ✓ Szabadidő, szórakozás
  - ✓ Időjárás
- Szituációs játékokban tudjon „vásárolni” alapvető élelmiszereket és ruhadarabokat.
- Olvasott szöveg alapján tudja megállapítani a hamis és igaz válaszokat.
- Könnyebb nyelvtani és kommunikatív feladatokat tudjon írásban önállóan megoldani. (Bizonyos hibaszázalék megengedett.)
- A tananyaggal kapcsolatos kérdésekre tudjon írásban és szóban röviden válaszolni.
- Tudja kifejezni egy-egy szóval, vagy rövid mondatokban sajnálkozását, örömét, bosszúságát.
- Ismerjen néhány – leggyakrabban használatos – sich-es és igekötős igét.
- Tudjon használni fontos elöljárószókat. Pl.: in, an, auf, über, unter, neben, vor, mit, bei, zu, von, um, für. (Tévedés az esetek használatánál megengedett.)
- Ismerjen néhány földrajzi helymeghatározást. (Pl.: ország- és városnevek elöljárószóval.)
- Tudja használni a birtokos esetet a von elöljárószóval.
- Tanulja meg, és tudja használni a jövő időt.
- Ismerje fel a birtokos esetet.
- Tanulja meg a személyes névmások részeshatározó esetét.
- Tanulja meg néhány gyakrabban használt ige felszólító módját.
- Ismerje a dass és a weil kötőszót és a mellékmondati szórendet.

8. évfolyam:

Hallott szöveg értése

A tanuló

- utasításokat megért, azokra cselekvéssel válaszol;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket, eseményeket megért;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kb. 100 szavas szövegből fontos információt kiszűri;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kb. 100 szavas szöveg lényegét megérti;
- ismeretlen nyelvi elem jelentését jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kb. 100 szavas szövegből kikövetkezteti;
- jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott kb. 100 szavas szövegben képes a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníteni.

Beszédképesség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre egyszerű struktúrákba rendezett mondatokban válaszol;
- egyszerű mondatokban közléseket megfogalmaz;
- kérdéseket tesz fel;
- eseményeket elmesél;
- megértési probléma esetén segítséget kér;
- egyszerű párbeszédben vesz részt;
- fenntartja a beszélgetést, pl. új témát kezdeményez.

Olvasott szöveg értése

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérti;
- ismeretlen nyelvi elemek jelentését jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott szövegben kikövetkezteti;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveget elolvas;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegben fontos információt megtalál;
- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, kb. 100 szavas szöveg lényegét megérti;
- egyszerű történetet megérteni; jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott kb. 100 szavas szövegben ismeretlen nyelvi elemek jelentését kikövetkezteti;
- jórészt ismert nyelvi elemek segítségével megfogalmazott, kb. 100 szavas szövegben a lényeges információt a lényegtelenről elkülöníti.

Írásképesség

A tanuló

- jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leír;
- egyszerű közléseket és kérdéseket írásban megfogalmaz;

- egyszerű, strukturált szöveget (baráti üzenet, üdvözlés) létrehoz;
- ismert struktúrák felhasználásával tényszerű információt közvetítő kb. 50 szavas szöveget ír;
- kb. 50-70 szavas jellemzést, beszámolót ír.

A tanuló 8. évfolyam végén:

Hallott szöveg értése

A tanuló

- Tudja követni a tanár idegen nyelvű óravezetését
- Értse meg rövid, jól tagolt beszéd lényegét az általa ismert témakörökben (ugyanígy értse a kazettáról hallott szövegeket is)
- Értsen meg rövidebb kérdéseket, információkat.

Beszédkésztség

Az alábbi témakörökről tudjon egyszerű mondatokban beszélni:

- ✓ Családtagok, rokonok
- ✓ Munka
- ✓ Otthon
- ✓ Iskola, pályaválasztás
- ✓ Étkezés
- ✓ Szabadidő, szórakozás, sport
- ✓ Évszakok, időjárás
- ✓ Egészség, betegség
- ✓ Bevásárlás
- ✓ Utazás, kirándulás
- ✓ Kultúra
- Tudjon egy-egy képről 2-3 egyszerű mondatot mondani.
- Mindennapi beszédhelyzetekben tudjon egyszerű információt kérni és adni.
- Minimális követelmény, hogy ha hibásan is, de tudja megérteni magát.
- Néhány mondatban tudjon mesélni lakóhelyéről.
- Legyen némi ismerete a német nyelvű országokról és az ottani szokásokról.
- Szituációs játékokban, vagy német nyelvterületen tudjon „vásárolni”, „ételt rendelni”, „szállást foglalni”, „jegyet venni” (egyszerű mondatokban, akár nyelvtani hibákkal is).
- Olvasott szöveg értése
- Tudjon érthetően elolvasni néhány ismeretlen szót is tartalmazó rövidebb német nyelvű szöveget, és szótár segítségével értse meg.
- Értsen meg (ha kell, szótár segítségével) ifjúsági folyóiratból képaláírásokat.
- Értsen meg rövid, tájékoztató jellegű szövegek lényegét utcán, áruházakban, és pályaudvaron (lehetőleg szótár nélkül).
- Tudjon rövid, személyes jellegű levelet elolvasni és megérteni (ha szükséges, szótár segítségével).

Íráskésztség

- Tudjon néhány tanult témakörből rövid, egyszerű mondatokból álló fogalmazást írni.
Pl:
- ✓ Én és a családom
- ✓ A lakásunk
- ✓ Az iskolánk
- ✓ Nyári és téli szünet
- ✓ Egy kirándulás
- Tudjon elégséges szinten nyelvtani és kommunikatív jellegű feladatokat megoldani.
- Tudjon rövid, személyes jellegű levelet írni (szótár segítségével) és képeslapot megírni (szótár nélkül).
- Tudjon egyszerű szállodai bejelentőlapot kitölteni.
- Tudjon képekről 2-3 mondatot írni

- Tudjon lefordítani ismeretlen szavakat is tartalmazó, egyszerű mondszerkesztésű, nem hosszú szöveget németről magyarra (szótár segítségével).
- Rövid mondatokat (nem összefüggő szöveget!) tudjon lefordítani magyarról németre. (Hibák lehetnek benne, de érthető legyen.)
- A szókincse kb. 400 aktív és 150-200 passzív kifejezés legyen.
- Kommunikációs szándékok
- Tudja egy-egy szóval vagy egyszerű mondatokkal kifejezni örömét, bánatát, félelmét, bizonyosságot, bizonytalanságot, bocsánatkérést.
- Fogalomkörök
- Igeragozás jelen időben (néhány töhangváltós ige is). Gyakrabban használt igék felszólító módja (néhány töhangváltós ige is). Módbeli segédigék: können, müssen, wollen, sollen, dürfen, mögen.
- A Perfekt és a jövő idő használata (közepes szinten) Präteritum (ismeret szintjén). Feltételes mód csak a „möchte” igével. Néhány gyakrabban használt igekötős ige. Esetviszonyok: alany-, tárgy-, részeshatározó és birtokos est – közepes szinten.
- Leggyakrabban használt előjárósók alkalmazása közepes szinten. Melléknévragozás elégséges szinten. Töszámnevek 1000-ig. Néhány határozatlan számnév (viel, einige, wenig einige). Keltezés, dátum közepes szinten. Óra és idő kifejezések legegyszerűbb formái. Időbeli viszonyok leggyakrabban használt formái. Pl.: évszakok, napok, napszakok, kifejezése.
- A melléknév fokozása (csak állítmányként) és a hasonlítás legegyszerűbb formái.
- Személyes névmások alany-, tárgy-, és részeshatározó esetének használata közepes szinten. Birtokos névmások ismerete. (Legalább a mein, meine / deine, deine birtokos névmásokat tudja használni is – közepes szinten.) A birtokviszony kifejezésére „von” előjárósóval. Néhány földrajzi név.
- Mondattani ismeretek:
- Egyenes és fordított szórend, a kérdő mondat szórendje. Kötőszók: und, aber, oder, sondern, denn.
- Mellékmondati szórend a dass, ob és weil kötőszóval elégséges szinten.
- A módbeli segédigék, a haben, a sein helye a mondatban, Perfektben és a jövő idő szórendje (közepes szinten)

VIZUÁLIS KULTÚRA

1. évfolyam:

- Az életkornak megfelelő, felismerhető ábrázolás készítése.
- A felszerelés önálló rendben tartása.
- A szobor, festmény, tárgy, épület közötti különbségek felismerése.
- Látványok, műalkotások néhány perces szemlélése.
- Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése.

2. évfolyam:

- Az életkornak megfelelő, felismerhető ábrázolás készítése.
- A felszerelés önálló rendben tartása.
- A képképző tevékenységek közül személyes kifejező alkotások létrehozása.
- A szobor, festmény, tárgy, épület közötti különbségek felismerése.
- Látványok, műalkotások néhány perces szemlélése.
- Az alkotó és befogadó tevékenység során a saját érzések felismerése, és azok kifejezése.

3. évfolyam:

- Az alkotásra, megfigyelésre, elemzésre vonatkozó feladatok életkornak megfelelő értelmezése.
- Élmény- és emlékkifejezés, illusztráció készítése; síkbáb és egyszerű jelmez készítése; jelek, ábrák készítése; egyszerű tárgyak alkotása.
- Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználata.
- A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve.

4. évfolyam:

- Az alkotásra, megfigyelésre, elemzésre vonatkozó feladatok életkornak megfelelő értelmezése.
- Élmény- és emlékkifejezés, illusztráció készítése; síkbáb és egyszerű jelmez készítése; jelek, ábrák készítése; egyszerű tárgyak alkotása.
- Az újként megismert anyagok és eszközök, technikák az alkotótevékenységnek megfelelő, rendeltetésszerű és biztonságos anyag- és eszközhasználata.
- A legismertebb formák, színek, vonalak, térbeli helyek és irányok, illetve komponálási módok használata, látványok, műalkotások olvasásába is beépítve.
- A szobrászati, festészeti, tárgyművészeti, építészeti területek közötti különbségek további differenciálása (pl. festészetben belül: arckép, csendélet, tájkép).
- Látványok, műalkotások megfigyeléseinek során kialakult gondolatok, érzések elmondására a tantervben meghatározott legfontosabb fogalmak használatával, az életkornak megfelelően.
- A média alapvető funkcióinak (tájékoztatás, szórakoztatás, ismeretszerzés) megismerése.
- A médiaszövegekben megjelenő információk valóságtartalmának felismerése.

5. évfolyam:

- A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek megfelelő alkalmazása az alkotó tevékenység során a vizuális emlékezet segítségével és megfigyelés alapján.
- Egyszerű kompozíciós alapelvek a kifejezésnek megfelelő használata a képalkotásban.
- Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján egyszerű következtetések megfogalmazása.
- Néhány rajzi és tárgykészítési technika megfelelő használata az alkotótevékenység során.
- A legfontosabb művészettörténeti korok azonosítása.
- Fontosabb szimbolikus és kulturális üzenetet közvetítő tárgyak felismerése.
- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

6. évfolyam:

- A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek megfelelő alkalmazása az alkotó tevékenység során a vizuális emlékezet segítségével és megfigyelés alapján.
- Egyszerű kompozíciós alapelvek a kifejezésnek megfelelő használata a képalkotásban.
- Az épített és tárgyi környezet elemző megfigyelése alapján egyszerű következtetések megfogalmazása.
- Néhány rajzi és tárgykészítési technika megfelelő használata az alkotótevékenység során.
- A legfontosabb művészettörténeti korok azonosítása.
- Fontosabb szimbolikus és kulturális üzenetet közvetítő tárgyak felismerése.
- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.
- A mindennapokban használt vizuális jelek értelmezése, ennek analógiájára saját jelzésrendszerek kialakítása.
- Szöveg és kép együttes jelentésének értelmezése különböző helyzetekben és alkalmazása különböző alkotó jellegű tevékenység során.

7. évfolyam:

- A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek tudatos és pontos alkalmazása az alkotótevékenység során adott célok kifejezése érdekében.
- Térbeli és időbeli változások vizuális megjelenítésének kifejező vagy közlő szándéknak megfelelő értelmezése, és következtetések megfogalmazása.
- Alapvetően közlő funkcióban lévő képi vagy képi és szöveges megjelenések egyszerű értelmezése.
- Több jól megkülönböztethető technika, médium (pl. állókép-mozgóképek, síkbeli-térbeli) tudatos használata az alkotótevékenység során.
- A legfontosabb kultúrák, művészettörténeti korok, stílusirányzatok megkülönböztetése és a meghatározó alkotók műveinek felismerése.
- Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások árnyaltabb elemzése, összehasonlítása.
- Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

8. évfolyam:

- A mozgóképi közlésmód, az írott sajtó és az online kommunikáció szövegszervező alapeszközeinek felismerése.
- Mozgóképi szövegek megkülönböztetése a valóság ábrázolásához való viszony, alkotói szándék és nézői elvárás karaktere szerint.
- Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások árnyaltabb elemzése, összehasonlítása.
- A vizuális nyelv és kifejezés eszközeinek tudatos és pontos alkalmazása az alkotótevékenység során adott célok kifejezése érdekében.
- Térbeli és időbeli változások vizuális megjelenítésének kifejező vagy közlő szándéknak megfelelő értelmezése, és következtetések megfogalmazása.
- Több jól megkülönböztethető technika, médium (pl. állókép-mozgókép, síkbeli-térbeli) tudatos használata az alkotótevékenység során.
- A legfontosabb kultúrák, művészettörténeti korok, stílusirányzatok megkülönböztetése és a meghatározó alkotók műveinek felismerése.
- Vizuális jelenségek, tárgyak, műalkotások árnyaltabb elemzése, összehasonlítása.
Önálló vélemény megfogalmazása saját és mások munkájáról.

TECHNIKA ÉS TERVEZÉS

1. évfolyam:

- A háztartási és közlekedési veszélyek tudatosulása, egészséges veszélyérzet.
- Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, textilek alakítása.
- Az elvégzett munkáknál alkalmazott eszközök biztonságos, balesetmentes használata.
- A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása.

2. évfolyam:

- Életkori szintnek megfelelő problémafelismerés, problémamegoldás.
- Képlékeny anyagok, papír, faanyagok, fémhuzal, szálak anyagok, textilek magabiztos alakítása.
- A munka közbeni célszerű rend, tisztaság fenntartása.
- Aktív részvétel, önállóság és együttműködés a tevékenységek során.

3. évfolyam:

- A hétköznapijainkban használatos anyagok felismerése, tapasztalatok megfogalmazása.
- Egyszerű tárgyak elkészítése mintakövetéssel.
- A gyalogosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos készségszintű alkalmazása.

4. évfolyam: **TECHNIKA, ÉLETVITEL ÉS GYAKORLAT**

- Mindennapokban nélkülözhetetlen praktikus ismeretek elsajátítása.
- A hétköznapijainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján.
- Egyszerű tárgyak elkészítése mintakövetéssel.
- Munkaeszközök balesetmentes használata.
- A kerékpár használatához szükséges ismeretek elsajátítása.

5. évfolyam:

- Tudjon az egészséges táplálkozás szabályai szerint étrendet összeállítani.
- A közúti közlekedés és tömegközlekedés szabályainak ismerete, alkalmazása, veszélyforrásai ismerete. Biztonságos közlekedési magatartás.
- Fogadja el a szelektív hulladékgyűjtés fontosságát, alkalmazza az szabályait.
- Ismerje a tudatos fogyasztói magatartást és a célszerű gazdálkodást
- A használt eszközök és szerszámok szakszerű és balesetmentes használata.
- Tudja az otthont, a lakóházat, a falut, a várost, mint közvetlen környezetet elemezni, modellezni.

6. évfolyam:

- Tudjon az egészséges táplálkozás szabályai szerint étrendet összeállítani.
- A közúti közlekedés és tömegközlekedés szabályainak ismerete, alkalmazása, veszélyforrásai ismerete. Biztonságos közlekedési magatartás.
- Fogadja el a szelektív hulladékgyűjtés fontosságát, alkalmazza az szabályait.
- Ismerje a tudatos fogyasztói magatartást és a célszerű gazdálkodást
- A használt eszközök és szerszámok szakszerű és balesetmentes használata.
- Tudja az otthont, a lakóházat, a falut, a várost, mint közvetlen környezetet elemezni, modellezni.

7. évfolyam:

- A foglalkozásokon a tárgyak, produktumok elkészítése, a feladatok megoldása, a tevékenység elvégzése.
- A lakás villamos berendezéseinek ismerete és helyes használata. Alapvető balesetvédelmi és érintésvédelmi ismeretek.
- Ismerje a közműrendszerek (vízvezeték- és fűtési rendszerek) működését.
- A közlekedési helyzetek helyes megítélése, a veszélyhelyzetek gyors felismerése, elhárítása.
- Ismerje fel az egészséget fenyegető veszélyek, különös tekintettel a dohányzás, az alkohol és a kábítószer-fogyasztás veszélyeire, fogadja el az egészségvédelemnek és az élet feltétlen tiszteletének fontosságát.
- Rendelkezzen megfelelő önismerettel és pályaképpel.
- Tudjon az egészséges táplálkozás szabályai szerint étrendet összeállítani. Tudja a háztartási gépeket szakszerűen használni.

TESTNEVELÉS

1. évfolyam:

- 2-4 mozgásformából álló egyszerű tornagyakorlat bemutatása.
- Próbálkozás a zenei ritmus követésére különféle ritmikus mozgásokban egyénileg, párban és csoportban.
- A futó-, ugró- és dobóiskolai alapgyakorlatok végrehajtása.
- A játékfolyamatból adódó öröm, élmény és tanulási lehetőség felismerése.
- A közös cél fontosságának tudatosulása.
- A sportszerű viselkedés ismerete.

2. évfolyam:

- Feszés tartással, esztétikus végrehajtásra törekedve 2-4 mozgásformából álló egyszerű tornagyakorlat bemutatása.
- A párhoz, társakhoz történő térbeli alkalmazkodásra törekvés tánc közben.
- A futó-, ugró- és dobóiskolai alapgyakorlatok végrehajtása
- Széleskörű mozgástapasztalat a Kölyöklétika játékaiban.
- Tapasztalat sportjáték-előkészítő kisjátékokban.
- A csapatérdek szerepének felismerése

3. évfolyam:

- Gurulások, fordulatok, dinamikus kar-, törzs- és lábgyakorlatok közben viszonylag stabil egyensúlyi helyzet.
- A tanult táncok, dalok, játékok eredeti közösségi funkciójának ismerete.
- A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok precizításra törekedve történő végrehajtása.
- A 3 lépéses dobóritmus ismerete.
- Tartós futás egyéni tempóban, akár járások közbeiktatásával is.
- A Kölyöklétika eszköz- és versenyrendszerének ismerete.
- A tanult sportjátékok alapszabályainak ismerete.
- Az egyszerű védő és a támadó helyzetek felismerése.
- A csapatérdeknek megfelelő összjátékra törekvés.

4. évfolyam:

- A képességszintnek megfelelő magasságú eszközökre helyes technikával történő fel- és leugrás.
- Nyújtott karral történő támasz a támaszugrások során.
- Gurulások, átfordulások, fordulatok, dinamikus kar-, törzs- és lábgyakorlatok közben stabil egyensúlyi helyzet.
- A tanult táncok, dalok, játékok eredeti közösségi funkciójának ismerete.
- A futó-, ugró- és dobóiskolai gyakorlatok.
- A 3 lépéses dobóritmus ismerete precizításra törekedve történő végrehajtása.
- Tartós futás egyéni tempóban.
- A Kölyöklétika eszköz- és versenyrendszerének ismerete.
- A tanult sportjátékok alapszabályainak ismerete.
- Az egyszerű védő és a támadó helyzetek felismerése.
- Törekvés a legcélszerűbb játék helyzet-megoldásra.

- A csapatérdeknek megfelelő összjátékra törekvés.

5. évfolyam:

- Az órászervezés szempontjából fontos rendgyakorlatok fegyelmezett végrehajtása.
- Részvétel a közös gimnasztikában.
- Mászás kötél 2-3 fogással.
- A futás, az ugrás és a dobás feladatok elfogadható végrehajtása.
- A támasz-, függő-, és egyensúlygyakorlatok teljesítése. Részvétel a testnevelési és sportjátékokban.
- Biztató kísérletek a tanult úszásnemben. A terek használata, alakzatok megtartása.

6. évfolyam:

- Rendgyakorlatok végzése az órászervezés megkívánta formában.
- Jártasság a bemelegítésre és a képességfejlesztésre egyaránt alkalmas gyakorlatok végzésében.
- A tanult tornagyakorlatok biztonságos és az atlétikai mozgások összerendezett végrehajtása. Labdajátékokban a tanult technikai elemek alkalmazása.
- Néhány önvédelmi fogás ismerete.

7. évfolyam:

- A rendgyakorlatoknál törekvés a társakhoz igazodó, egyöntetű végrehajtásra.
- Néhány alapvető gimnasztikai gyakorlat végzése.
- Az atlétikai mozgások megközelítően helyes technikai végrehajtása.
- A torna gyakorlatelemek összekötésének biztonsága.
- Labdajátékokban a csapattársakkal való együttműködésre törekvés.
- Küzdeni tudás és sportszerűség.

8. évfolyam:

- Rendgyakorlatoknál a kapott utasítások fegyelmezett végrehajtása.
- A sokoldalú előkészítő és prevenciós gyakorlatok hatásainak életkoruknak megfelelő ismerete és azok helyes végrehajtása.
- Az atlétikai mozgások összerendezett, önmagukhoz mérten javuló eredményességű bemutatása.
- A tornagyakorlatok biztonságos végzése helyes testtartásra törekvéssel.
- Alapvető labdakezelési ismeretek birtoklása, a játékhelyzetekhez való alkalmazkodás.
- Önvédelem, sportszerű küzdeni tudás.

DIGITÁLIS KULTÚRA

3. évfolyam:

A tanuló

- közvetlen otthoni vagy iskolai környezetéből megnevez néhány informatikai eszközt,
- felsorolja fontosabb jellemzőit;
- kezdetben tanítói segítséggel, majd önállóan használ néhány, életkorának megfelelő alkalmazást, elsősorban információgyűjtés, gyakorlás, egyéni érdeklődésének kielégítése céljából;
- megfogalmazza, néhány példával alátámasztja, hogyan könnyíti meg a felhasználó munkáját az adott eszköz alkalmazása;
- egyszerű feladatokat old meg informatikai eszközökkel, esetenként tanítói segítséggel összetett funkciókat is alkalmaz;
- közvetlen tapasztalatokat szerez a digitális eszközök használatával kapcsolatban;
- grafikai alkalmazással egyszerű, közvetlenül hasznosuló rajzot, grafikát, dokumentumot hoz létre;
- egy rajzos dokumentumot adott szempontok alapján értékeli, módosít.

4. évfolyam:

A tanuló

- információt keres az interneten más tantárgyak tanulása során, és felhasználja azt;
- állításokat fogalmaz meg grafikonokról, infógrafikákról, táblázatokról;
- információkat keres, a talált adatokat felhasználja digitális produktumok létrehozására;
- kiválasztja a számára releváns információt, felismeri a hamis információt;
- tisztában van a személyes adat fogalmával, törekszik megőrzésére, ismer néhány példát az e- Világ veszélyeivel kapcsolatban;
- ismeri és használja a kapcsolattartás formáit és a kommunikáció lehetőségeit a digitális környezetben;
- ismeri a mobileszközök alkalmazásának előnyeit, korlátait, etikai vonatkozásait.

5. évfolyam:

- Ismerje a számítógép üzemeltetési rendjét, egészség és baleset védelmi követelményeket.
- Ismerje fel kapcsolatokat az információ különféle megjelenési formái között.
- Ismerje az alapszerkesztés alapfogalmait.
- Tudjon egyszerű grafikai elemeket használni egy grafikus programban.
- Tudjon használni egy egyszerű szövegszerkesztő program alapfunkcióit.
- Tudjon egy gyereknek szóló programozási nyelvvel egyszerű algoritmust kódolni.
- Tudjon készségfejlesztő tantárgyi programot futtatni.

6. évfolyam:

- A tanuló értse meg, hogy ugyanazt az ismeretet különféle jelekkel leírhatjuk.
- Legyen képes kezelni a billentyűzetet és az egeret.
- Legyen képes háttértárak és könyvtárak váltására, könyvtárba való belépésre, kilépésre és mozgásra a könyvtárfa szinteken.
- Legyen képes ábrákat, rajzokat készíteni rajzoló programmal.
- Tudjon szöveget karakter szinten formázni és egyszerű dokumentumot készíteni.
- El tudjon igazodni az iskolai könyvtár szabadpolcos állományában.
- Legyen képes megkülönböztetni a főbb dokumentumtípusokat.
- Tudjon szerző és cím szerint dokumentumokat keresni a betűrendes leíró katalógusban.

7. évfolyam:

- A tanuló legyen képes a számítógép legfontosabb perifériáit kezelni.
- Tudjon tájékozódni a számítógép könyvtárstruktúrájában.
- Tudjon használni egy levelező programot.
- Tudja kezelni a webböngészőt.
- Tudja, hogy milyen könyvtípusok tartoznak a kézikönyvtárhoz.
- Tudjon információt keresni a segédkönyvekben (hagyományos és CD-s szótár, lexikon, enciklopédia).

8. évfolyam: **INFORMATIKA**

- Tudjon néhány lépéses algoritmusokat alkotni.
- Készítsen (néhány utasításból álló) egyszerű algoritmusokat.
- Ismerje a számítógép fontosabb alkalmazási területeit és jelentőségét a mai társadalomban.
- Képes legyen többféle formázást tartalmazó dokumentumot készíteni.
- Minta alapján tudjon dokumentumot készíteni.
- Tudjon adatokat táblázatos formában megjeleníteni.
- Tudja, hogy hazánk nemzeti könyvtára az Országos Széchényi Könyvtár.

KÉMIA

7. évfolyam:

- A tanuló sorolja fel az atomot felépítő elemi részecskéket, adja meg a protonok és az elektronok száma közötti összefüggést.
- Alkalmazza a periódusos rendszerben való elhelyezkedés és az atom protonszáma közti összefüggést.
- Nevezze meg a tanult atomokat, ionokat és molekulákat és tudja felírni a kémiai jelüket.
- Ismerje fel a tanult anyagokat tulajdonságaik alapján.
- Sorolja be a megismert anyagokat a megfelelő anyagcsoportokba.
- Sorolja be a kísérleti úton is megismert változásokat, reakciókat a megfelelő típusba
- Ismerje az égés folyamatának lényegét, mindennapi jelentőségét, feltételeit, veszélyeit, a helyes magatartásformát tűz esetén.
- Társítson hétköznapi példákat a tanultakhoz.
- Tegyen különbséget 1 db és 1 mol részecske tömege között.

8. évfolyam:

- A tanuló ismerje fel a tanult elemek helyét a periódusos rendszerben.
- Nevezze meg részletesen a tanult elemeket, vegyületeket, írja fel kémiai jelüket, ismerje környezeti, élettani hatásukat.
- Értelmezze a kémiai reakció lényegét (kiindulási anyagok és termékek megadása) a velük elvégzett kísérletek alapján.
- Értelmezze az egyszerű kémiai reakciókat a kémiai egyenletek alapján.
- Sorolja be a megismert anyagokat a megfelelő anyagcsoportokba, a kísérleti úton is megismert változásaikat, reakcióikat a megfelelő típusba.
- Leírás alapján végezzen el egyszerű tanuló-kísérleteket, ezek során szakszerűen használja a laboratóriumi eszközöket.
- Megfigyelhető tulajdonságaik alapján azonosítsa a fontos szervetlen anyagokat.
- Használati utasítás alapján szakszerűen dolgozzon a háztartási vegyszerekkel, a mindennapi életben használt oldatokkal.
- Sorolja fel a természetes vizek összetevőit.
- Ismerje fel az egészségét, a környezet épségét veszélyeztető jelenségeket, problémákat saját környezetében.
- Sorolja fel a levegő és a természetes vizek szennyezéseit.

TÖRTÉNELEM

5. évfolyam:

- az őskor és ókor megkülönböztetése
- a Kr.e. és Kr.u., ill. az évtized, évszázad, évezred fogalmak megértése, gyakorlása
- történelmi személyiségek jellemzése
- tudjon egyszerű kronológiai számításokat végezni
- képi információk gyűjtése
- információk gyűjtése a tankönyv és az olvasókönyv szövegéből
- kérdések megfogalmazása egy-egy történelmi témáról
- a megismert fogalmak alkalmazása élőbeszédben

6. évfolyam:

- a történelmi korszakok megkülönböztetése, jellemzése
- történelmi események sorrendbe állítása
- vázlat készítése tanári segítséggel
- egyszerű mennyiségi adatok összevetése
- egyszerűbb korabeli források olvasása, elemzése
- kérdés és válasz megfogalmazása egy-egy történelmi témáról

7. évfolyam:

- ismerje az egyes korok nevét, sorrendjét és jellemzőit
- legyen képes egy-egy ország területi változásait leolvasni a térképről
- összehasonlító diagramok, grafikonok, táblázatok készítése különböző statisztikai adatokból
- történelmi személyiségek korabeli és utólagos megítélésének összevetése
- összefüggő felelet megadott történelmi témáról, a megismert fogalmak felhasználásával

8. évfolyam:

- önálló vázlatkészítés
- információszerzés dokumentumfilmekből, televízióból, újságból
- az egyetemes és magyar történelem eseményeinek rendszerezése
- szinkronisztikus kronológiai táblázatok készítése
- gazdasági, társadalmi, politikai, kulturális jelenségek összefüggéseinek felismerése és megfogalmazása

BIOLÓGIA

7. évfolyam:

- Legyen képes – leírás alapján – megfigyelések, a szerzett tapasztalatok értelmezésére, összegzésére, írásos, rajzos rögzítésére.
- Tudja a vizsgáldások menetét és eredményét a helyes szaknyelv használatával ismertetni.
- Tudja az információhordozók ismereteit hasznosítani tudásának bővítéséhez, kiselőadások összeállításához.
- Legyen képes a fogalomalkotás során végzett gondolkodási műveletek önálló használatára.
- Ismerje az éghajlati övezetek életközösségeinek földrajzi helyét, élő- és élettelen környezeti tényezőit, kölcsönhatásait.
- Legyen képes felismerni, megnevezni és jellemezni az életközösség tipikus – egymással táplálkozási kapcsolatban lévő – fajait.
- Ismerje az élőlények életközösségbeni helyét és szerepét.
- Tudjon táplálkozási láncokat összeállítani a megismert fajokból.
- Értse és tudja példákkal bizonyítani a környezet – életmód szervezet, valamint a szervek felépítése és működése közti ok – okozati összefüggéseket.
- Sajátítson el megfelelő szintű ökológiai szemléletet.
- Legyen képes a megismert élőlények rendszerezésére.
- Tudja önállóan használni a megismerési algoritmusokat más élőlények jellemzéséhez.
- Ismerje az életközösségek bioszférában betöltött szerepét, veszélyeztetettségét és védelmük fontosságát.
- Figyelje környezetét, vegye észre változásait, állapotának romlását és tegyen meg mindent ennek megakadályozására.
- Válgjon a természet és a környezet aktív védelmezőjévé.

8. évfolyam:

- Ismerje az emberi test szerveződéseit, szervrendszereinek felépítését és működését.
- Lássa az egyes szervek, szervrendszerek felépítésében és működésében a rész – egész viszonyát, kapcsolatrendszerét és hierarchiáját.
- Értse az életfolyamatok visszafordíthatatlanságát, az egyes szerveződési szintek szerkezete és működése, valamint a környezet – életmód – szervezet egészségi állapota közötti oksági összefüggéseket.
- Ismerje az építő és lebontó folyamatok elválaszthatatlanságát, arányaik meghatározó szerepét a szervezet állapotában.
- Tudja használni az élelmiszerek, ételek tápanyagainak energiatáblázatát.
- Vállalja nemiségét és a hozzá tartozó felelősségteljes magatartást.
- Tudja, hogy a biológiai és a társadalmi érettség nem azonos.
- Legyen képes az érzékszervi csalódások felismerésére, kiküszöbölésére.
- Ismerje a káros szenvedélyek szervezetre gyakorolt hatását, tudjon a csábításnak ellenállni.
- Tudja, hogy az egészség érték, s törekedjen megőrzésére.
- Ismerje az emberi életszakaszok főbb testi, lelki és viselkedési jellemzőit.
- Tudja, hogy az egyedfejlődés szintje nagyon különböző, az átlagtól való eltérés legtöbbször nem betegség.
- Tanúsítson kellő toleranciát az átlagtól eltérő ütemben fejlődő társaival és a fogyatékos emberekkel szemben.

- Tudja, hogy mikor kell orvoshoz fordulni és a betegség milyen szakrendeléshez tartozik.
- Sajatítsa el a bőrápolás, a személyi higiéné és az elsősegélynyújtás legfontosabb ismereteit és gyakorlatát.

FÖLDRAJZ

7. évfolyam:

- Ismerje kialakulása és a földrajzi övezetesség összefüggésrendszerében vizsgálni
- Tudja felsorolni a természetföldrajzi övezetesség fontos elemeit, tudja bemutatni a jellegzetességeit
- Tudja jellemzőinek összefüggéseit, kölcsönhatásait
- Ismerje a kontinensek tipikus tájak és országok regionális sajátosságait.
- Tudja használni a térképet információszerzésre a szemléleti térképolvasás szintjén.
- Mutassa meg (jelölje be) a tanult topográfiai fogalmakat.

Fogalmak

- passzát szél,
- tagolt partvonal,
- tagolatlan partvonal,
- népsűrűség,
- táblás vidék
- ősidő, óidő, középidő, Újidő harmadidőszak, újidő negyedidőszak
- pusztuló magas part,
- kapás földművelés,
- ültetvényes gazdálkodás,
- farmgazdálkodás
- monszun, óceáni éghajlat, nedves kontinentális éghajlat, száraz kontinentális éghajlat, tundra, tajga, egyenlítői éghajlat, mediterrán éghajlat

Topográfia

- Kontinensek határai, partvonala (félszigetek, szigetek, öblök)
- Szahara,
- Atlasz,
- Kongó – medence
- Nagy – Vízvásztó – hegység
- Urál hegység,
- Dél – kínai - hegyvidék,
- Arab tábla,
- Himalája, Csomolungma (Mount Everest)
- Nyugat – szibériai – alföld,
- Kínai – alföld
- Andok,
- Amazonas – medence,
- Kanadai – pajzs,
- Appalache – hg.,
- Sziklás –hg.
- Folyók: Nílus, Kongó, Jangce, Gangesz, Mississippi, Amazonas
- Ásványkincsek: feketekőszén, kőolaj, földgáz, vasérc, uránérc, bauxit

8. évfolyam:

- ismerje Közép-Európa, Kárpát-medence és Magyarország természet- és társadalomföldrajzi összefüggéseit
- be tudja mutatni Közép-Európa legfontosabb országait
- ismerje hazánk természeti és társadalmi értékeit, a Kárpát-medence népeinek elhelyezkedését, hagyományait
- ismerje a természetvédelem alapvető céljait, nemzeti parkjainkat és világörökségként számontartott értékeinket
- legyen képes az önálló szemléleti és okfejtő térképolvasásra a különböző méretarányú térképeken
- ismerje az eligazodáshoz nélkülözhetetlen fogalmakat
- tudjon eligazodni és tájékozódni a különböző információs anyagokban
- használja biztonsággal a szakkifejezéseket
- ábrázolja ismereteiket rajzban, egyszerű térképeken

HON-ÉS NÉPISMERET

6. évfolyam:

- Képes legyen néhány népművészeti jellegzetes motívum képi megalkotása.
- Ismerje a jeles napokhoz kapcsolódó szokásokat, néhány ünnepkört: pl. karácsony, farsang, húsvét.
- Ismerje a magyar nyelvterület néprajzi tájait, etnikai csoportjait.
- Skanzenek, múzeumok látogatása, az ott látott tárgyak azonosítása.
- Ismerje lakóhelyének történetét.

FIZIKA

7. évfolyam:

- Az egyenletes mozgás felismerése konkrét példákon, a tehetetlenség törvényének ismerete, a sebesség kiszámítása és a sebesség mértékegységeinek ismerete.
- A mozgásállapot-változás felismerése gyakorlati példákon, a változó mozgás felismerése konkrét példákon, az átlag és a pillanatnyi sebesség ismerete.
- A tömeg és térfogat mérése, sűrűség számítás mértékegységváltás nélkül.
- Az erő mérése és ábrázolása, az erő és ellenerő felismerése, a rugalmas erő, a gravitációs erő és a súly felismerése a gyakorlatban.
- A súrlódás és a közegellenállás gyakorlati jelentősége.
- Energiafajták ismerete.
- A munka kiszámítása.
- A forgatónyomaték kísérleti vizsgálata, forgatónyomaték kiszámítása.
- Egyensúly feltétele az emelőkön, és egyszerű gépek gyakori használata.
- A hőmérséklet fogalmának ismerete, hőmérsékletmérés.
- A hőtágulás jelentősége a gyakorlati életben.
- A termikus kölcsönhatás leírása, a hőmérsékletváltozást ábrázoló grafikon értelmezése, a fajhő fogalma.
- A halmazállapot változások ismerete, leírása, felismerése, az olvadáspont, fagyáspont, forráspont, az olvadáshő, fagyáshő és forráshő fogalmának ismerete.
- Az energia-megmaradás törvényének ismerete,

8. évfolyam:

- A nyomás értelmezése, és a szilárd testek nyomásának kiszámítása,
- Nyomáskülönbségen alapuló eszközök ismerete, az úszás, lebegés, elmerülés feltételei.
- Szilárd testek, folyadékok és gázok által kifejtett nyomás
- Pascal törvényének ismerete és demonstrálása.
- Nyomás gázokban, légnyomás.
- Az egyszerű áramkör fogalma,
- Az elektromos vezetők és szigetelők fogalma,
- Elektromos áramkör összeállítása, áramköri jelek ismerete.
- Ohm törvényének ismerete, alkalmazása, az ellenállás kiszámítása. I, R és U mértékegységeinek ismerete.
- Fogyasztók soros, és párhuzamos kapcsolása.
- Az elektromos áram hő, mágneses, élettani hatása.
- A balesetvédelmi szabályok ismerete és alkalmazása.
- Az elektromos munka, és teljesítmény kiszámítása, elektromos eszközök teljesítményének nagyságrendi ismerete.
- A hálózati áram alkalmazásával kapcsolatos gyakorlati tudnivalók a váltakozó áram előnyei.
- Az anyag és a kölcsönhatás fogalmának bővítése.
- A fény tulajdonságainak megismerése. A fény szerepe az élő természetben
- A fény egyenes vonalú terjedése.

- A fényvisszaverődés és a fénytörés: Síktükör, homorú és domború tükör, szóró- és gyűjtőlencse.
- A szem képalkotása. Rövidlátás, távollátás, színtévesztés.
- Az égbolt természetes fényforrásai: a Nap, Hold, bolygók, csillagok.
- A Naprendszer szerkezete.
- Geocentrikus és heliocentrikus világgép.

TERMÉSZETTUDOMÁNY

5. évfolyam:

- legyen képes a természeti formák, élőlények, egyszerű jelenségek, folyamatok megfigyelésére, tapasztalatainak összegzésére és ismertetésére,
- használja megfelelő biztonsággal a szaknyelvet és az önálló ismeretszerzés megismert technikáit
- ismerje a térkép ábrázolásmódja és a valóság közötti kapcsolatot,
- a térkép jelkulcsának használatával igazodjon el – elemi szinten – Magyarország domborzati-vízrajzi, közigazgatási és egyszerű tematikus térképein,
- ismerje az időjárás elemek területi, időbeli változásai közötti összefüggéseket,
- fogalmazza meg, milyen az aktuális időjárás,
- tudjon különbséget tenni az időjárás és az éghajlat között,
- ismerje hazánk éghajlatának jellemzőit,
- ismerje fel a legfontosabb felszínformákat a valóságban és a térképen,
- ismerje fel leírásból, jellemző álló- vagy mozgóképről hazánk nagytájait.
- tudjon példákat mondani a haza nagytájak természeti-társadalmi-környezeti értékeire,
- legyen képes felismerni, megnevezni és jellemezni az őszi és a tavaszi kertben megismert élőlényeket,
- ismerje és hasznosítsa a gyümölcs- és zöldségfélék táplálkozásban betöltött szerepét, fogyasztásuk egészségügyi szabályait,
- tudja, hogy a kert élőlényei környezetükkel és egymással szoros kapcsolatban, kölcsönhatásban élnek,
- ismerje az ember természetformáló munkáját a kultúrnövények kialakulásának és az állatok háziasításának folyamatában,
- ismerje fel és tudja jellemezni a megismert állatok küllemét, testfelépítését, életmódját és az emberhez való kapcsolatát,
- ismerje a háziállatok tenyésztésének célját és az egészséges állattartás ismérveit,
- rendelkezzen a növényi és állati termékek fogyasztásának elemi egészségügyi ismereteivel és gyakorlatával,
- törekedjen a kulturált és emberséges állattartás, valamint az állatvédelmi szabályok betartására,
- ismerje fel a környezetében tapasztalható környeztkárosító tevékenységeket, folyamatokat,
- értse és tudja, hogy élő és élettelen környezetének állapotáért ő is sokat tehet.

6. évfolyam:

- tudjon vizsgálatokat, egyszerű kísérleteket – leírás alapján – fegyelmezetten az érintésvédelmi, tűzvédelmi és balesetvédelmi szabályok betartásával végezni,
- használja megfelelő biztonsággal a szaknyelvet,
- legyen képes a konkrét tényektől, jelenségektől, összefüggésektől elvonatkoztatni, általánosítani,
- ismerje fel, értse, és tudja példákkal bizonyítani az élő és élettelen világ oksági összefüggéseit,
- tudjon tájékozódni a Földön: a kontinensek, óceánok egymáshoz viszonyított helyzetének meghatározásával, valamint a földrajzi fókusz segítségével,
- helyezze el Magyarországot Európában és a mérsékelt éghajlati övezetben,

- ismerje a Föld gömb alakja és az éghajlati övezetek kialakulása közötti oksági összefüggést,
- tudja megmagyarázni a Föld tengely körüli forgásával a nappalok és éjszakák váltakozását,
- ismerje fel a Nap-Föld viszonyának modellezése segítségével a Föld Nap körüli keringése (tengely ferdesége) és az évszakok kialakulása közötti összefüggést,
- tudjon példákat mondani a földfelszín kialakulásában, a talaj keletkezésében résztvevő folyamatokra, ismerje fel egymásutánosságukat vagy egyidejűségüket,
- ismerje a felszín, az éghajlat és a folyók jellemzői közötti összefüggéseket,
- ismertesse a víz körforgásának, a külső vizek munkájának folyamatait,
- válasszon ki jellemzői alapján néhány könnyen felismerhető kőzetet,
- ismerje a hazai életközösségek területi elhelyezkedését, az élőhelyek környezeti tényezőit, életfeltételeit,
- ismerje fel, nevezze meg, és a megismerési algoritmusok segítségével tudja jellemezni hazánk életközösségeinek élőlényeit,
- ismerje az élőlények egymás közötti kapcsolatait, az életközösségben betöltött szerepét,
- értse és tudja példákkal bizonyítani az élőlények igénye és előfordulása; környezete, szervezete és életmódja, a szervek felépítése és működése közötti ok-okozati összefüggéseket,
- legyen képes az életközösségek élőlényeit a megismert rendszertani kategóriákba besorolni,
- tudjon egyszerű táplálékláncokat összeállítani,
- tudatosuljon benne a megismert élőhelyek és élőlények veszélyeztetettsége,
- ismerje a nemzeti parkok értékmegőrző szerepét és legjellemzőbb természeti kincseit,
- lássa a természet védelmének fontosságát,
- rendelkezzen környezettudatos szemlélettel és magatartással,
- rendelkezzen a környezettudatos magatartás elemeivel.

